

ekologické olomoucký měsíčník *listy*

dobrovolný příspěvek 10,-

listopad 2006

11



Aktuální číslo:

- Plenky a ekologie
- Ptačí lípa v Přerově
- Ochrana lesa na Svatém Kopečku
- Obtěžující zápach
- Sazení stromů s uprchlíky
- Olomoucký Biozpravodaj

Ekologické listy 11/2006
vychází: 8. 11. 2006

Vydává:
Hnutí DUHA Olomouc

Redakce:
Barbora Božková, Jitka Komendová

Foto na titulní straně:
Zdeněk Vermouzek

Grafická úprava:
Radim Šašinka; larva_grafik@volny.cz

Sazba:
Jiří Popelka

Tisk:
Petr Skyva, Pod Kosířem 838,
Kostelec na Hané

Náklad: 1400 výtisků

Adresa redakce:
Hnutí DUHA Olomouc, Dolní náměstí 38,
772 00 Olomouc; tel.: 585 228 584
e-mail: barbora.bozkova@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz/olomouc

Uzávěrka příštího čísla: 20. 11. 2006.

Plenky a ekologie

Podstatnou součástí šatníku novorozence dělá pleny. Na rozdíl od našich maminek máme široký výběr jednorázových, ale i látkových plen. Sama jsem se rozhodla používat ty látkové, protože jsem přesvědčená, že jsou šetrnější. Žádný strach, že vám starost o plenky spolkne spoustu času. Přebalování s moderními látkovými plenkami je jednodušší.

Které jsou lepší?

Z finančního hlediska jste na tom nejlépe, pokud jste po někom zdělili dostatečné množství klasických plen. U ostatních látkových plen je počáteční pořizovací cena vyšší (asi 5000 až 6000 Kč). Vezmeme-li ale v úvahu, že máte nakoupeno na dva roky, není to tak moc. Pro srovnání: za dva roky používání jednorázových plen utratíte minimálně 15 000 korun.

Po zdravotní stránce vedou opět látkové pleny, jen je potřeba vybírat vhodné prací prostředky a u klasických plen častěji přebalovat. Při používání moderních látkových plen přebalují téměř jako s jednorázovými plenkami. U látkových plen je pokožka dítěte v kontaktu s přírodním materiálem, zatímco v případě jednorázových plen dítě přichází do styku s látkami uměle vyrobenými, u nichž není vyloučeno, že neobsahují škodliviny, které mohou způsobit podráždění či alergie. U jednorázových plen častěji dochází k přehřátí.

Ekologické důvody

Tady jednoznačně vedou pleny látkové. Vezmeme-li v úvahu celý životní cyklus od výroby až po rozklad, pak je podle údajů Womens Environmental Network ekologická stopa jednorázovky dvakrát větší než ta, kterou po sobě zanechá použití látkových plen. Tento rozdíl je způsoben vysokou spotřebou surovin, energie a přírodních zdrojů při samotném procesu výroby. Dalším faktem je skutečnost, že jednorázové pleny tvoří nerecyklovatelný a objemný odpad a představují

až 50 % všeho odpadu domácnosti. Za celé plenkové období jedno dítě vyprodukuje až jednu tunu nerecyklovatelného odpadu. Na skládce se rozpadá až 400 let. Pokud pleny putují do spalovny, zatěžují naše ovzduší.

Výjimku mezi jednorázovými plenami představují ekologické pleny Moltex eko, které jsou u nás k dostání, ale jsou tou nejdražší variantou.

Moderní plenkové systémy

Na západ od naší země prožívají látkové pleny již několik let svou renesanci. Maminkám, které se rozhodnou používat látkové pleny, přispívá stát nebo radnice. V mnoha zemích existují plenkové servery (například v Kanadě, USA, Velké Británii nebo v Německu). To znamená, že do domácnosti přijede auto, vy mu dáte špinavé pleny a obdržíte čisté.

I na našem trhu se objevily některé plenkové systémy. K těm rozšířenějším patří Bambino mio z Velké Británie a Popolini z Rakouska.

Bambino Mio jsou vícevrstvé vícevelikostní pleny. Na celou výbavu potřebujete přibližně 24 kusů plenek od obou velikostí. Vícevrstvé pleny mají obdélníkový tvar a jsou rozdělené podélně na tři části. V prostředním pruhu je o něco více vrstev než v krajních částech, tudíž tam má plenka nejvyšší savost.

Popolini jsou kalhotkové pleny z bavlněného flanelu či froté. Tvarem připomínají jednorázové pleny. Zapínají se pomocí suchých zipů nebo patentek, okolo nožiček mají všíte gumičky. Většina kalhotkových plen je jednovelikostní. To znamená, že nakoupíte přibližně 20 plenek, do kterých budete přebalovat od narození až po nočník. Velikost plenky se upraví pomocí patentek a správného zahnutí látky. Popolini nabízí také plenkou 2 v 1, která má všítou vnější nepropustnou vrstvu. Tento výrobce nabízí i pleny z biobavlny (bavlna, při jejímž pěstování nebylo použito umělých hnojiv). Dovnitř látkových plen vkládám separační vložky.

Jedná se o tenkou vrstvu, která má zabránit znečištění plenek a zároveň odděluje vlhkost od pokožky. Oba plenkové systémy nabízejí separační pleny z materiálů v přírodě odbouratelných. Některé typy separačních vložek se perou společně s plenkami.

Většina moderních látkových plen má uvnitř savé jádro. Je tvořeno několika vrstvami látky či jiného druhu absorberu. S takovými plenkami je přebalování skutečně jednodušší. Jejich nevýhodou je delší doba schnutí.

Čerstvou novinkou jsou pleny z bambusového froté či konopného flauše, které se vyznačují se vysokou savostí a ve srovnání s výše zmíněnými plenkami schnou rychleji. I při dlouhodobém používání vydrží měkké. Přes všechny druhy látkových plenek používáme

Veřejné projednání konceptu územního plánu Olomouckého kraje

V pondělí 13. listopadu 2006 ve 13:00 hodin se ve velkém sále Pegasus v Regionálním centru Olomouc (u hl.nádraží) uskuteční veřejné projednání konceptu nového územního plánu velkého územního celku Olomouckého kraje. S konceptem je možné se také seznámit na internetových stránkách www.iri.cz/kr-olomoucky, připomínky může veřejnost zasílat až do 14. prosince 2006.

Bližší informace získáte na Odboru strategického rozvoje, odd. územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Olomouckého kraje.

kalhotky, které se od těch našich liší svou trvanlivostí a kvalitou. Jsou vyrobeny z částečně prodyšného materiálu. Kalhotky se mohou prát společně s plenkami. Prodyšné kalhotky jsou ušity nebo upleteny z kvalitní vlny, v zimě hřejí a v horku chladí.

Praní látkových plen

Péče o látkové plenky nezabere mnoho času. Potřebuji kbelík s víkem, do kterého odkládám použité plenky. Na dno přidávám pár kapek tea-tree olejčku. Peru každý třetí den. Aviváž nepoužívám, protože snižuje savost látky a v rozporu s hojnými reklamami se používání aviváže pro prádlo kojenců nedoporučuje. Místo ní je možné přidat dvě lžice soli na skvrny nebo půl skleničky octa do posledního máchání. Přidání několika kapek tea-tree olejčku prádlo provoní. Nejlépe schnou plenky na přímém slunci. Prádlo je pak voňavější a bělejší.

Ze začátku jsem si nebyla jistá, jestli nedělám krok nazpět. Jestli se to dá vůbec zvládnout. A tak pod stolem v zásobě čekal balík pampersů. Dnes už tam není a jednorázové plenky používáme jen na cesty nebo když hlídá dědeček. Hlavní motivací pro mé rozhodnutí je země pro děti bez zbytečných odpadků. Stojí to za to.

Podpořte Ekoporadnu Hnutí DUHA Olomouc

Bezplatné poradenství v oblasti ochrany životního prostředí.

Zašlete SMS s textem

„DMS EKOPORADNA“ na číslo 87777.

Cena DMS je 30,- Kč, příjemce Vaší pomoci obdrží 27,- Kč. Více na www.darcovskasms.cz a www.hnutiduha.cz/olomouc. Děkujeme za podporu.

Níže uvádím užitečné odkazy. Zde naleznete detailnější srovnání výdajů při používání látkových a jednorázových plen, rady pro maminky, jak si ušít vlastní plenky nebo plenkové kalhotky, kontakty na prodejce a spoustu jiných užitečných informací.

www.ecn.cz/rosa, www.ekospotrebitel.cz, www.plinky.cz
www.latkovepleny.cz, www.bambinomio.cz

Veronika Daňková

Odjinud

Ptačí lípa

Od 7. října 2006, kdy byla slavnostně odhalena, stojí v Ornitologické stanici Muzea Komenského v Přerově Ptačí lípa. Proměnil se v ni kmen uschlé lípy srdčité, která dlouhé roky poskytovala příjemný stín a medovici pro včely. Když začátkem letošního roku definitivně uschla, 7 metrů stojícího kmene se stalo materiálem pro umělecké řezbáře.

Během dvoutýdenního řezbářského sympozia na přelomu září a října proměnilo sedm profesionálních řezbářů a devět studentů Střední školy řezbářské z Tovačova pod uměleckým vedením Davida Rubáče mrtvý kmen v dílo překypující životem. Přímo do kmene je vyřezáno 19 ptačích druhů, od drobných zvonků a vlaštovek až po majestátního orla v nadživotní velikosti. Reliéfy jsou barevné a ošetřené vodovzdorným nátěrem, který zajistí jejich dlouhou životnost. Ptačí lípa se tak na řadu dalších let stala dominantou areálu ORNIS, kterou chodí obdivovat děti i dospělí.

Kromě Ptačí lípy je v ORNIS k vidění trvalá expozice Ptáci ČR a vždy alespoň jedna krátkodobá výstava. V současnosti je to výstava kreseb z dětské výtvarné soutěže a výstava paličkované krajky s ptačími motivy. Stanice se nachází na ulici Bezručově v Přerově a je otevřena ve všední dny od 8 do 16 hodin, od dubna do října navíc i o víkendech od 9 do 17 hodin.

Zdeněk Vermouzek

Práce na 7,5 m vysokém kmenu probíhaly dlouho do noci. Na snímku Jan Bábek (vlevo) a David Rubáč.



foto: Zdeněk Vermouzek

Ochrana lesa na Svatém Kopečku

I letos v říjnu jste při podzimní vycházce lesy na Svatém Kopečku a v širším okolí mohli potkat skupinku dobrovolníků, kterým není lhostejný stav našich lesů. Sérii akcí pro širokou veřejnost pořádá v rámci Dnu pro olomoucký les každý rok na jaře a na podzim lesní skupina Hnutí Duha Olomouc vedená Miroslavem Kutalem ve spolupráci s lesníkem Ing. Jiřím Eichlerem z Lesní správy Šternberk.

Hlavním posláním přátel lesa je v tomto období ochrana mladých jedličky (asi do velikosti 1,5m), kterých roste v místních porostech nebývale mnoho, proti okusu přemnoženou spárkatou zvěří za vysoké sněhové pokrývky. Jako ekologicky šetrný a levný způsob ochrany se osvědčilo používání koudel. Jedná se o přírodní lněný nebo konopný materiál, který účinně ochrání vrcholové terminály jedliček na dobu vegetačního klidu a na jaře nebrání dalšímu růstu, protože se během roku přirozeně rozkládá. O tom, že je koudel skutečně účinná, se můžeme přesvědčit u vzrostlejších jedliček, které mají kritické období za sebou a další ochranu (alespoň proti zvěři...) už nepotřebují.

Odměnou za pomoc lesu pak ochranářům není jen hřejivý pocit z vykonání dobrého skutku, ale i množství nově nabytých informací z problematiky šetrného lesního hospodářství, o které se vždy rád podělí zkušený lesník Ing. Eichler, jemuž se podařilo najít společnou řeč s ekologicky laděnou veřejností. I jeho hlavním cílem je přeměnit dosud druhově chudé porosty, převážně monokulturní smrčiny, v pestrý vícegenerační smíšený les s původní skladbou dřevin (nacházíme se v dubobukovém vegetačním stupni, kde by měly růst hlavně buky a duby zimní, dále např. lípy, javory, třešně ptačí, habry a jedle).

Nejcennějších 280 hektarů lesa na Svatém Kopečku, kde se zastoupení jedle pohybuje okolo šesti procent, bylo v roce 2000 vyhlášeno jako genová základna jedle bělokoré a lesní hospodaření se zde podřizuje záměru pěstování přírodě blízkého lesa s důrazem na jeho přirozené zmlazení. Mezi základní pravidla pro obnovu porostů na lokalitě patří extenzivní těžba vždy po 2-4 letech, která se řídí zdravotním stavem zmlazení a nárostů, stavem zabuřeňování a snahou zajistit, aby jedle měla maximální výškový předstih před dalšími dřevinami. V průběhu postupného procloňování se nárosty samovolně doplňují o další dřeviny výsadbou buků a dubů. Tímto postupem lze dosáhnout za 15-20 let po zahájení obnovy výšky nárostů 2-3 metry

se zastoupením jedle od pěti do padesáti procent. Obnovní doba v genové základně je stanovena na 50 let při obmýti 120 let. Vzhledem k charakteru lokality a stavu porostů je žádoucí usilovat o změnu obmýti na 110 let s možností zahájit obnovu intenzivnější probírkou mezi 60. až 70. rokem věku porostu a více ji rozvíjet již v 8. věkovém stupni (80-90let). Tím se otevrou mnohem větší možnosti porostní diferenciace. Odložením počátku obnovy by se zvýšilo riziko toho, že mateřský porost nebude v závěru obnovy dostatečně vitální a stabilní.

Pokud jste se našich akcí letos chtěli zúčastnit a z nějakého důvodu vám to nevyšlo, nebo se o nich dovídáte nyní poprvé, nemusíte věšet hlavu, příští rok se uskuteční určitě znovu (pokud chcete být pravidelně informováni o aktivitách lesní skupiny Hnutí Duha Olomouc, neváhejte napsat na olomouc-lesy@hnutiduha.cz). A jestli si chcete zpříjemnit vánoční atmosféru živou jedličkou v květináči, kterou budete moci později vrátit zpět do lesa, pak na olomoucké pobočce Hnutí DUHA budete mít v prosinci šanci si takový vánoční stromek opatřit a odnést si výsledek našeho snažení i k vám domů.

Libor Praus

Ochrana jedliček před okusem



foto: Jiří Kopáč

Nová právní úprava ochrany před obtěžujícím zápachem

V řadě vyspělých evropských i zámořských zemí patří obtěžování pachovými látkami k nejběžnějším stížnostem občanů na znečištění životního prostředí, zatímco v ČR nebývá zatím problematice pachových látek věnována adekvátní pozornost a státní správa stále zůstává v boji s obtěžujícím zápachem bezzubá. Koncem prázdnin se objevily v médiích zprávy, které reagovaly na vyhlášky č. 362/2006 Sb., o způsobu stanovení koncentrace pachových látek, přípustné míry obtěžování zápachem a způsobu jejího zjišťování, a č. 363/2006 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 356/2002 Sb., stanovující seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování. S účinností od 1. 8. 2006 se tak realizuje delší dobu očekávaná změna ochrany obyvatel před obtěžováním zápachem. Způsob, kterým média tyto úpravy komentovala, byl však v několika ohledech zavádějící.

Z novinových článků si nezainteresovaný čtenář mohl odnést pocit, že stačí, aby si 20 lidí stěžovalo na zápach, a problém bude vyřešen. Pojďme se však na zmíněné vyhlášky podívat blíže a nezprostředkovaně

(každý může vložit číslo vyhlášky do vyhledávače na internetu). Při srovnání předchozí a nové úpravy zjistíme, že základní změna spočívá ve zrušení dosavadních obecných emisních limitů pro pachové látky a že byla zrušena povinnost vybraných stacionárních zdrojů provést autorizované měření emisí pachových látek do 4 let od nabytí účinnosti vyhlášky č. 356/2002 Sb. (tato povinnost byla novou úpravou zrušena dva týdny před termínem pro její splnění!).

Ve vyhlášce 362/2006 Sb., konkrétně v jejím § 1, se říká:

„ 1) Přípustná míra obtěžování zápachem je stav pachových látek ve vnějším ovzduší, kterého je třeba dosáhnout, pokud je to běžně dostupnými prostředky možné, odstraněním nebo omezením obtěžujícího pachového vjemu.

2) Překročení přípustné míry obtěžování zápachem se posuzuje na základě písemné stížnosti osob bydlících nebo pracujících v oblasti, ve které k obtěžování zápachem dochází.

3) Přípustná míra obtěžování zápachem je překročena vždy, pokud si na obtěžování zápachem stěžuje více než 20 osob podle odstavce 2 a pokud alespoň u jednoho z provozovatelů stacionárních zdrojů bylo prokázáno porušení povinnosti podle zákona, které překročení přípustné míry obtěžování zápachem způsobilo“.

Důležitý je právě odstavec (3) a formulace „a pokud bylo prokázáno porušení povinnosti podle zákona“. V praxi to totiž znamená, že ačkoliv bude zápach jakkoliv intenzivní a obtěžující, dokud nebude provozovatel zdroje zápachu překračovat emisní limity, nebudou existovat žádné právní prostředky pro odstranění zdroje zápachu. Je tedy otázkou, jaký podíl takovýchto zdrojů bude postižitelný a jaký podíl bude moci nadále obtěžovat zápachem bez omezení.

Až budoucnost ukáže, zda nová úprava přinese zlepšení situace v oblasti obtěžování nepříjemným zápachem a zda bude spíše ochranou pohody obyvatel obytných čtvrtí či naopak bude chránit producenty nepříjemných pachů před postihem. Podle mého názoru však od 1.8.2006 došlo k oslabení právní ochrany před nepříjemným zápachem a informace médií považuji za přehnaně optimistické.



Kresba: Jiří Charvát, www.chladnouhlavu.wz.cz.

Vilém Vrzala

A přece se točí

Den otevřených dveří na větrné elektrárně v Hraničných Petrovicích

V sobotu 14. října se na devíti vybraných větrných elektrárnách v České republice konal Den otevřených dveří. Cílem této akce bylo informovat návštěvníky o provozu 'větrníků' a názorně tak vyvrátit mýty (obavami z hlukových emisí počínaje a výrazným zásahem do krajinného rázu konče), kterými jsou tito výrobci čisté energie zahaleni.

V olomouckém okrese byla v tento den veřejnosti zpřístupněna jedna větrná elektrárna (dále jen VE), v Hraničných Petrovicích u Šternberka.

VE typu Vestas V52 se nachází u silnice za vesnicí směrem na Jívovou a i přes její vcelku kolosální rozměry nebyl v 'návštěvní' den v husté dopolední mlze vidět ani 74 metrů vysoký tubus, natož pětadvacetimetrové otáčející se listy.

Laika hned zpočátku zarazí technické rozměry. 'Větrník' totiž stojí na čtverci 12 x 12 metrů, přičemž v zemi jsou základy zasazeny 'jen' do hloubky necelých dvou metrů. Gondola této VE váží asi 22 tun, jeden list pak 1,5 tuny. Instalovaný výkon je 850 kW, průměr deseti-

tunového rotoru (s počtem 14-31 otáček za minutu) je 52 metrů. Veškerá činnost elektrárny, všechny hodnoty jsou zaznamenávány počítačem přímo ve VE.

"Naše elektrárna byla postavena v prosinci 2005, za dva měsíce tedy budeme provádět první vyhodnocení roční produkce. Do této chvíle byla VE v provozu okolo 7000 hodin, přičemž 6300 hodin dodávala elektrickou energii do rozvodné sítě. Za necelý rok provozu tak vyrobila přes milion kWh. Za jediný den je tato elektrárna schopná vyrobit dostatek energie pro 365 čtyřčlenných, plně elektrifikovaných domácností," vysvětluje Radomil Mokriš, projektový manažer provozovatele stavby, soukromé společnosti KV VENTI s.r.o., která letos mimo jiné zprovoznila další VE v Pavlově u Jihlavy. A dodává: "Podstatná je též rychlost větru v dané lokalitě. Průměrná rychlost větru se zde pohybuje okolo 6,2 m/s. Největřnějším měsícem byl zatím březen (říjen se však také jeví jako nadprůměrný), kdy jsme vyprodukovali o třetinu více energie. Naopak nejméně větrný byl duben, v tomto měsíci jsme měli dvoutřetinovou podprodukcí."

Životnost takové VE je kolem 25 let, přičemž po prvních deseti až patnácti letech provozu se provádí generální oprava.

I po uplynutí zmíněných 25 let je elektrárna stejně výkonná a provozuschopná, tubus je v podstatě 'nesmrtelný' - je totiž vyroben z 3,5 cm silné oceli, na které jsou ještě 2 mm antikorozičních nátěrů. Po čtvrt století tedy stačí vyměnit vrchní část vybavení, tzn. gondolu a lopatky, a elektrárna může pracovat bez problémů dál.

A návratnost projektu? "Pokud je stavba VE financována ze zdrojů soukromého vlastníka, náklady na takovouto elektrárnu se pohybují okolo 25 milionů korun. S dopravou a kompletní realizací záměru se však celková částka vyšplhá až na 30 milionů korun. Návratnost se počítá na deset až dvanáct let," odpovídá pan Mokriš.

Výkupní ceny elektřiny pro VE jsou v současnosti 2,70 Kč/kWh (zelený bonus 2,26 Kč/kWh) pro elektrárnu postavenou v roce 2005. Pro VE spuštěné od 1.1.2006 je výkupní cena 2,46 Kč/kWh (zelený bonus 2,02 Kč/kWh). Výkupní cena přitom nemá v roce 2007 klesnout.

A co skýtá VE budoucnost? Petr Holub, vedoucí programu Energie z Hnutí DUHA, řekl: "Zastánci větrných elektráren čtyřikrát převažují nad odpůrci. Moderní větrné technologie mají také daleko lepší výsledky než starší projekty. Přitom pomohou podstatně snížit exhalace a devastaci uhelnými či uranovými doly." Bližší informace o VE Hraničné Petrovice najdete na www.vetrnaelektrarna.cz, info o VE obecně pak na www.vetrnyserver.cz, www.hnutiduha.cz/vitr.

Bára Božková

V biocentru sázeli stromy uprchlíci

V sobotu 21. 10. dvacítká uprchlíků ze zemí bývalého Sovětského svazu vysadila přes sto stromů v biocentru Sluňákov u Olomouce. Žadatelé o azyl z pobytových středisek Zastávka a Zbýšov u Brna tak navázali na práci svých předchůdců, kteří před dvěma lety na stejném místě také svojí činností přispěli k vybudování biocentra sloužícího k ekologické výchově. Akci při které se uprchlíci žijící v ČR mohli mj. seznámit s českými ochránci přírody, užít si přírodních krás CHKO Litovelské Pomoraví a sportovních aktivit, pro ně připravilo sdružení NESEhnutí a Sluňákov.



Velká ceny Ekofilmu

14. října se v Českém Krumlově udělovaly ceny za nejlepší filmy s ekologickou tematikou.

Jako nejlepší byl oceněn film režiséra Marko Škopa *Iné svety*, v němž autor líčí život ve východoslovenském regionu Šariš. Porotě se líbilo ztvárnění života na konci „civilizované globalizace“. Film je tvořen promluvy lidí různých kultur a etnik o tom, jak se žije na hranici mezi západní a východní Evropou.

Zvláštní cena mezinárodní poroty byla udělena českému filmu z cyklu *Nehasit! Hořím!* režisérky Hany Pinkasové, ve kterém je popsán život farmářky vyrábějící sýry.

Nová kaple na Vřesové studánce se zatím stavět nebude

Stavba kaple na Vřesové studánce, která byla v roce 1946 zničena požárem a nyní se plánovalo její obnovení, byla ministerstvem životního prostředí zamítnuta. Ministerstvo tak vyšlo vstříc občanskému sdružení Přátelé Jeseníků – Sojka, které již od začátku se stavbou nové kaple nesouhlasilo. Důvodem zamítavého stanoviska byla mimo jiné skutečnost, že nová kaple by narušila ráz krajiny, nebyla kopií původního objektu a postrádala by bezbariérový přístup.

Větrný park Horní Loděnice vyroste už příští rok

V Horní Loděnici a Lipně na Olomoucku vyrostě v polovině příštího roku devět nových větrných elektráren. Celá stavba potrvá zhruba čtyři měsíce a finančně přijde na 810 milionů korun. Elektrárny budou postaveny v pětisetmetrových rozestupech, aby svým maximálním otáčením dosáhly co největšího výkonu. Vyrobenou energii následně odkoupí ČEZ.

Rok 2006 má svůj strom

Jako strom roku 2006 byla 19. října v Brně na Koncertu pro stromy vyhlášena lípa srdčitá vyrůstající z rozvalin hrádku Sádek u Čáslavi na Třebíčsku. Tento mohutný strom starý již 250 let získal 11 785 hlasů. Na druhém místě se umístila taktéž lípa srdčitá, tentokrát však rostoucí na návsi v Platiči na Klatovsku. Třetí cenou se může pyšnit Vojtěchův dub ze Skřivan na Královéhradecku. Celou akci pořádala ekologická Nadace Partnerství a do konečného finále se probojovalo dvanáct stromů z devadesáti přihlášených. U všech dvanácti finalistů bude umístěna plaketa, která upozorní na jejich účast v soutěži. Vítězná lípa srdčitá bude navíc na jaře odborně ošetřena zahradníky. *Barbora Číhalová*

Kalendárium



Sluňákov

13. – 14. listopadu 2006, Divadlo hudby Olomouc

Ozvěny ekofilmu

pondělí 17:00, Martin Mareček uvádí: ZDROJ (ČR, 77 min.) Martin Mareček a Martin Skalský natočili při své cestě Ázerbajdžánem film, který ilustruje poměry a vztahy spojené s ropným průmyslem. Svědectví o „kontraktu století“, kterým bylo zbudování ropovodu Baku – Tbilisi – Džejchan ve spolupráci British Petrol, Světové banky a Evropské banky pro obnovu a rozvoj. www.automatfilm.cz.

pondělí 20.00, Iné svety, Marko Škop

Vítězný film festivalu Ekofilm, Český Krumlov (viz výše)

úterý 17.00: Anton Markoš: Proč nás zajímá či nezajímá CO JE TO ŽIVOT? (beseda)

Biologie, aby byla vědou, se nesmí ptát, co to je život. Filosofie se sice otázkou života zabývá, avšak nemá výstupy, které by byli použitelné pro vědu. Klíčovým pojmem, který tento zmatek způsobuje, je evoluce. Evoluci nelze popřít, avšak podle toho, jak budeme vykládat její průběh, dostaneme různé, navzájem neztotožnitelné, scénáře. Scénáře, kde je život jen pasivní výslednicí slepých „zákonů“, jsou sice vědecky cenné, ale nepřiblíží nás k pochopení jevu života. V evoluci vnímáme i vědou těžko postžitelné faktory jako je tělesnost, historicitu, zkušenost, práce se symboly apod. Tyto faktory jsou nadmíru zajímavé a zabývat se jimi dává smysl.

úterý 20.00, Tomáš Škrdlant uvádí:

Hledání ekologického myšlení (ČR, 75 minut, 2006)

Volná i svévolná koláž dění na Ekologických dnech Olomouc

v letech 2005 a 2006. Česká premiéra dokumentárního filmu **20. listopadu 2006, Té&Café Kratochvíle (Sokolská 36, u kina Metropol) 17.00 hod.**

Může být porod krásný?

Beseda se ženami, které rodily jinak. Povídání o možnostech přirozeného porodu. Maminky současné, budoucí i ty v očekávání, udělejte si trochu času a přijďte si poslechnout zkušenosti žen, které se svobodně rozhodly, jakým způsobem přivedou své dítě na svět.

Děti s sebou nejsou problém. Pořádá Hnutí za aktivní mateřství Olomouc, www.iham.cz

úterý, 5. prosince, 19:00

Centrum Sluňákov, Horka nad Moravou



Sluňákov

Budoár staré dámy - koncert

Skupina o sobě říká: Jsme mladá, hravá, dravá a ze 3/5 dámská kapela. Naše písničky jsou prosté, ale upřímné. Hrajeme duší, nástroje jsou jen prostředky. Léčíme deprese a smutky. Nejsme ale vtipní. Neladíme. Nesvlékáme se. Nehýbeme se. Nejsme krásní. Nejsme technicky zdatní. Nejsme moderní. Nesnažíme se. Jsme.

Některé akce jsou financovány Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky



Kvalitní med přímo od včelaře

Jan Kubeš, Jožky Jabůrkové 2, Olomouc
Neředín (konečná tramvaj 2, 5, 7, autobusu 26
Neředín - U Krematoria).

- včelí produkty
- druhové medy
- ochutnávka
- vánoční dárkové balíčky

ZDRAVÁ VÝŽIVA

budova PVT (vchod z Tř. Kosmonautů)

tel.: 585 511 275, 777 670 600

- zdravotní a jiné masáže
- poradna numerologie
- orientální diagnostika, irisdiagnostika
- poradna ve výživě
- potravní doplňky "CALIVITA"

www.dantikvariat.cz

**přes 19 000 knih
v naší internetové nabídce**

Výkup a prodej:

- knih z pozůstalostí
- časopisů
- starých pohlednic
- známek
- grafik
- plakátů
- jiných tiskovin
- drobných starožitností
- upomínkových předmětů
- plastických modelů

Ostružnická 5, Olomouc

tel.: 585 204 485

Po-Pá: 9 - 19

Sobota: 9 - 16

Neděle: příležitostně

tel.: 603 114 965

dan.kurovec@atlas.cz



Technické služby města Olomouce, a.s.

Zamenhofova 783/34, 772 11 Olomouc
tel.: 585 700 000, fax: 585 411 498

Společnost certifikována dle normy ČSN EN ISO 14001:2005 a ČSN EN ISO 9001:2001

Technické služby města Olomouce, a.s. zajišťují tyto činnosti:

- komplexní nakládání s odpady (svoz a odstraňování odpadů vč. nebezpečných, tříděný sběr, provoz sběrových dvorů, poradenská činnost)
- údržbu a opravy místních komunikací, vodorovného a svislého dopravního značení
- čištění a zimní údržbu místních komunikací
- údržbu veřejné zeleně
- údržbu, opravy a výstavbu veřejného osvětlení a světelných signalizačních zařízení

čajovna / kavárna / knihkupectví / klub



Sokolská 36, Olomouc (blízko kina Metropol)
tel.: 603 564 120, 775 682 198
www.kratochvilé.com

**KRATO
CHVILÉ**

*sypané čaje pro znalce i začínající
káva ze čtyř kontinentů úplně jinak
víno z celého světa
kvalitní beletrie a poezie
galerie a klub s pravidelným programem*

Podpořte prosím vydávání Ekologických listů. Finanční příspěvek ve Vámi stanovené výši můžete přinést osobně do kanceláře Hnutí DUHA Olomouc nebo poslat na účet číslo 1803974399/0800 (o příspěvku nás prosím vždy informujte). Děkujeme. Částku věnovanou na vydávání Ekologických listů si můžete odečíst z daňového základu. Naši práci můžete podpořit také materiálním darem či aktivní pomocí. Ekologické listy můžete dostávat poštou do Vaší schránky za cenu poštovního. Navštivte internetovou verzi Ekologických listů na stránkách www.hnutiduha.cz/olomouc a přidejte zde svůj komentář či reakci ke článku, který vás v tomto čísle zaujal.